

مـردن ... عومـار خـتات

میلی کا ترمـار کـا وا بـار و چوارونیوی ئـوار شـد دـبـتـو،
کـمبیوتـار کـم کوژاند و و لـ ژوور کـم هاتمـد ر و، بـجگـ لـ من
و بـد نگی کـسی تر لـ ئـفیس کـ نـماو. هـستم بـ ئازار کـ کرد کـ
بـلای گوـمدا بـار و چـقی سـرم هـنگاود نـت. زـر گوـم بـ نـدا،
چونکـ سـرئـشـی دواى ئیش ئاسایترین شتـ کـ دووبار دـبـتـو.هـ.
کـم پـشت کـم بـچای و و گـم پـکانم کوژاند و و دـرگا کـم لـ دواى
خـم و داخست و هاتمـد ر و. بـناو بازار داخراو کـدا مـم کرد،
لـتاو ئازاری سـرم چاوم کـسی نـد بـنی، لـ نا حـتی خـمدا
هـنگاو کـانم زیادکرد بـ ئـوی زوو بگـم مـم مـتر کـ و لـی دانیشم تا
دـگـم مـم ما و، پـش ئـوی بگـم مـم سـر پلیکان نـکان تـوژمـکی ئازاری
قورس لـناو بـد نـم و سـرکـوت و زرمـی لـ مـشکم هـمـساند و
کوژام و، تومـس مردن هـر تـنیا ئـم بـلادا هاتنـی.

خـم کـکی زـر لـد وری لاشـکـم کـ بوونـ و و بـشـکیان دـستیان کرد بـ
تـلـفون کردن بـ ئیسعاف و پـلیس. گوـم لـبوو ژنـک وتی وـی دایکت
بـمـر، من ئـو پیاو دـناسم، ئـو لـ دایرـی کار ئیشدـکات و
تا بـی کوـمـکی دـگـور ی و یارمـتی خـم کیش زـر دـدات، یـم کـکی
تریان وتی، فـقیر، خـ هـشتا گـنج! لـم قـر بـغی و مقـمـیـدا
ئـم مـبیلی ئیسعاف گـشت شـو نـک و منیان پـچای و و بردیانم بـ
خـم سـنـخان. هـر لـناو ئیسعاف کـدا دـستـکیان دا لـ دـماری مـم،
ئـوکا تـی کـ دـنیا بوون مردووم، ئـوانیش وازیان لـ هـنام و کـوتنـ
قسـکردن لـگـم یـکتر.

بردیانم لـ ژور کـی تاریکدا دایاننام، ئـوش و تا بـیانی زیتـی
چاوم دـهات. لـم ساتـدا بیرم لـ مردن کـی خـم دـکرد و،
لـلای کـ و پـمخـش بوو کـ مردم چونکـ ئیتر نـجام بوو لـ کر
خانوو و قـرز کـانی بانـک، لـ چوونـسـر ئیشی بـزان و لـو
دـموچاوانـی کـ حـزم پـیان نیی و بـزان لـ بـر لووتمـا
قووتد بـ و. لـ هـمانکاتدا نا حـتیش بووم کـ زوو مردم، چونکـ
ناتوانم بچم بـ ژووانی ئـو کچـی کـ تازـ ناسیوم و وـعدم
پـیدابوو بـم زوان یـک ببینن.

لـ هـمووی ناخـشتر بیرم لـ کـمبیوتـار کـم دـکرد و کـ پاسـردی
هـی و ئـب کـ بتوانـت ئـو پاسـرد درـژ بیست و هـشت پیت و
ژمار یـ بـشکـنـت و هـموو ئـو و نـد حـرام و ناحـرامانـ بکاتـو،
بتوانـت ئـو نامـ نهـنیانـ بد زـت و کـ بـدر ژایی تـمـم

کەمکردونەتوو و تاکە سەرمايەى منن. بە يانییەکی دەرگاکیان
لەکردموو و لاشەکیان بردم، ووتیان کردموو و پاک شەردیانم، جلی
پاکیان لەبەرکردم و خستیانم ناو صندوقەکی پاکى جوان کە قوماشەکی
سەتەنى ئنگ شەکری ناو کەى رازاندبوو.

سەرى صندوقەکیان بە کراوێى هەشتوو و خستیانم سەر مەزەك و
بەجیەیان هەشتم. دواى چەند كاتژمێرەك بینیم هەردوو مناڵەكەم و
دووسە هاوێى هەرێ نزیكم بە شین و شەپەخەیانکرد بە قاوشەكەدا.
زەر بە كەپە دەرگریان، هەستم كرد مەرگ زوڵمەکی گەورەى لەکردم كە
لەو خەشەویستانەى كردم. سەریان داپەشیم و لەناو شین و شەپەكەى
هاوێیاندا بردیانم بە سەر قەبرانەك، لەو ئێو چاڵەى كە
قەراربوو تەمبەكەن ئامادەكراوو، بە صندوقەكەو شەیان کردموو و
دەستیان کرد بە پەکردنەوێ چاڵەكە تا تەواو قەپاتیان کرد، وەك
هەموو جارەك لاشەى مردوو جەدەهەرت، بەجیەیان هەشتم و یەكی چنگە
یادگاریان لەگەڵ خەیان برد و هەشتن.

ئێتر ئێو من لەژێر خاكدام و بەدەنم تەواو سست و توانای جووڵەم
نییە بەبەلام گیانم ئیش دەكات، بیرم کردوو گیانم لە بەدەنم
جیا بکەم و سەیرم کرد زەر ئاسانە ئەك تەنانەت ئێو بەبەكو
دەشتوانم بفرم. ئای لەو خەشییە، بیرم جارجار لەخودا دەفریم،
خەشى خەوێك و وێنەكانى هەر لە مەشمەكدا ما بوون. لە شەققەى باەم
دا و لە قەبر خەم دەربازکرد و هاتەوێ دەروو. دنیا شەو بوو،
بەسەر شارەكەدا چەند جارەك فەم لەداو دواتر بیرم کردوو وەك
ئێوێ دەتوانم بفرم بە نەچم بە ئاسمان و لەوێو بە دەرەوێ زەوێ،
بە نەگەوێم بە ئێو بەهەشت و دەزەخەى بەزیندوێتى مەشكى منیان پە
برد بوو.

سەیرم کرد هیچ قورسە نییە، بەبەكو زەر ئاسانە، ناچار ئێو لاسایی
سەرپرمان بکەم و ملی ئێگەم گرت و بەچەند چرکەىك زەویم لەدواى
خەمەوێ بەجەهەشت. لەگەڵ مندا هەرخەك بوو سەفرەى دەکرد و بەو
ئێگەوێو بوون، بەهەزارەها زەویان بەجەدەهەشت و هەموویان بەرەو
شوێنەك دەهەشتن، تومەس بە هەر شوێنەك بەجیت بەشى خەى قەرەباغەى و
گەوێلاوژەى لێیە. ژەنەكەى بەتەمەنى ئێم ئێوروپایەى لای خەمان بەلامدا
تەبوو، سەواووم لەی کردو وتم ها باجى بە كوێ ملت ناو، وتی ئێچم
بە لای عیسا (یەسوس) گیان خوا دەست بەباڵایوو بگرەت، ئێمە
خەشتەرى چرکەى مەژووێ منە.

گەشتم شوێنى مەبەست، وەك بەبەیت ئێستەریەكەى زەر گەورە بوو، ئەك

عـینـن ئـر و ابوو. وک فزولیتـی خـم لـ قـر باـغـترین شوـن کـ
ئاپورـی خـکـکـکـی لـ بوو نیشتمـو. ئـنـواع و ئـشـکـال خـکـکـی
جـراوجـرم بینـی، سـپی، شـ، گـنـم ئـنـگ، زـرد و سورـمـپـرسـ،
هـریـکـ لـ شوـنـکـو و مردبوون. لـپـ بوو بـ گـگـلاوژ و هـاتـوهاوار
وتیان ئـر بـدین خوا هـاتـ. منیش زیاتر نزیـکـبوومـ و لـ
قـر بـقاـغـیـکـ بینیم خوا لـسـر عـر بـانـیـکـ دانیشـو، پـیر،
سـروـیشـی سـپی، جـمـاـعـتـکـی لـگـدايـ.

بـهـزار پـا پـسـتـهـ خـم گـیـانـد لای، و تم: ئـم تـی چـنـیت؟ و تی:
"هـا؟" و تم: ئـم چـنـیت؟ و تی: "هـا؟"
تومـس فـقـیر گـوی گـرانـ، سـ بارـم لـکـرد و ئـمـجـار بـهاوار و
و تم: ئـم جـوت چـنـ؟ و تی: "باشم... تـ کـیت؟" و تم: ئای تـحـیو
دـشاو بـ گـونت، ئـمـی نامناسیتـو؟ و تی: "چا و کانم کز بون
نا تناسمـو". و تم: عومـرم عومـر! و تی: "کام عومـر، کوی خـتاب
نـکـیت؟" و تم: مـا تـ بـقـو گـیرـت ئـو هـزار سا پـش من مردو.
و تی: "ئـی کام عومـر؟" و تم: عومـری خـتات، عومـری مام ئـحمـدا!
و تی: "ئـ سـرزل، ئـستا ئـزانم کـیت! ئای ژنانی گـگـکـ دـعـایان
لـکـردیت، ئـو پـنج پـشـلـی کـ خـنـکـاندتن، ئـو هـموو چـلـکانـی
هـر لـنـیـتـی چـقـ ملت لـکـردنـو، ئـو هـزاران بـقـی کـ لـ چـگـی
شـخ ئـزانـ دـتـکـوشـتن، ئـو هـموو زـردـوا و زـردـزیـ
نـگـبـتـانـی داد و بـدادیان بوو بـدـستـو، هـموو ئـژـکـ
ماـکانـیا تـ دـشـوان.

هـموو شکاتیان هـیـ لـسـرت". تـزـک وـستا و و تی: "تـ زـر موزیـ
بوویت". و تم: نا خوا گیان ئیشی باشیشم هـیـ. و تی: "کـرـکـر،
باشیـکـت ئـو یـ مردیت و خـکـ نـجـاتی بوو لـدـست". و تم: "باش
تـش سـرت لـخـکـ تـکـداو، کـمـمـکـ پـغـمـبـرت ناردو و یـکـی
کـتـبـکت داو تـ دـستیان هیچیان لـهیـ ناچن، کـتـبـکـانیش پـن لـ
قسـی هـلـق و مـلـق و خـکـ هـاندـن یـکـتری بـکوژن. و تی: بـ ئـقـ
مـبـ، من کـسم نـناردو، ئـوانـ خـیان کردو بـ نـردراوی من،
دـستیشیان خـش بـت، ئـو یـ کـریش بـواتان پـیان کردوون، منیش
لـداخی کـرـتـی ئـو یـکـی بـهـشتـکم بـ درووستکردون لـر.

و تم: ئـستا چی؟ بـ کومـم دـنـریت؟ و تی بـکـیفی خـت ئـو سـ بـهـشت
و چـنـد خـوردـیـکـ هـن لـو خـوار و لـیان هـبـژـر! ئـو
بـهـشتـکـی موسا و ئـولاتر بـهـشتـکـی عیسا و ئـمـی بـردـم خـشمان
بـهـشتـکـی حـمـی! ئـگـر گـو لـ منیش بـگـریت بـ هیچیان ناچیت.
و تم: یانی چوون بـ بـهـشت و دـزخ ئـختیاریـ و لـسـر ئـجر و

پاداشت و عیقاب داتن ناو و کو ئوئی ئوان ب خکیان فردد کرد؟
وتی: "نا نا ئاوا نیی، پممن وتیت ئوان فبازبوون و فکیان
ل ئوو کردو! ب کو پمتخش ب". تزلک خیا م احتر بوو،
پموت: دك ما ئاوا بت.

لہ دہی خمداد و تم: با سہرہ ک بدہم لہ بہہشتی جوہکان بزنام چی
باسہ، دوودیشم لہوی جہگہم بکہنہوہ چونکہ من جوو نیم و ہہمیشہش
ہہختہگری ئیسرائیل بووم، ئہ خہ تازہ قابیلہ جارہکی ترم بکوژن؟
کہاوہکی پنج فلسیم کردہ سہرو خہم کرد بہ بہہشتی جوہکاندا،
ہہریہکہم ہہژ خہریک بوو دہم بتہقت، بہہشتہکی ناخہش، سہریان
کردوہ بہناو یہکدا، چارہی یہک کہسی تریان ناوہت خہیان نہہبت.
ئہوارہکہی لہ چایخانہ یہک دانیشتبووم، کا برایہکی ہہشپہستی جوو
ہاتہلاموہ و بہ ترس و لہرہزہکہوہ سہاوہکی کرد.

ئەمنیش خوا خوام بوو کەسەك قسم لێگەت، بکات، زەر بەگەرمی و ئامی
سەلامەتکەیم دایەو و وتم: فەرموو چایەك بخەرەو. کابرا کەمە سەری
سووما بەدەخەشیوە داوەتەکە ی قبوڵ کرد. بەزەرەدەخەنە یەكەو و تی:
"تە جوویەکی زەر میهرەبانیت لێوانی تر ناچیت!" وتم: مەبەستت
چیە؟ وتی: "کاکە لێوەتە ی مردووم و هاتووم تە بەهەشت کەس سەباوی
لێنەکردووم، ئەستایەم دەرکەوتوو کە ئەم جولەکانە زەر
ئەگەزێرستن و چارە ی جوو ئەشیەستەکانیان ناوەت.

[illegible]

باوټټ بکټ ئوټټ ندټ چټقاوټسوو بوون و چاويان سوور بوټ، لټوانټيټ خواش قسټ بکات لټ پټستټکټي لايبټرن.زټر دټم پټي سوتا، ماټئاواييم لټيکرد و بټجټمھټشت. خټريک بوو دټم دټتټقي لټم شوټنټ. هاواري کاردارټکي ئوټ ناوټم کرد، وتم: وټرټ لټرټ دټرمکټ حټزم لټرټ نيټ.

بـ مـ بـستی پـشـگرتن بـ شـ و ئاژاو، کارمـندـکان بـ هـشتـکـیان
بـ کردوون بـ دوو بـشی سـرـکـیـو و پـیـوـکـرانـی ئـم دوو
مـزـهـ بـیان بـ پـی ناوو ئینتیمما بـش کردو بـسـر ئـو دوو بـشـدا،
هـردوو بـشـکـ بـ تـلی دـکاوی و هـزارـها کـمانـد جـاکـردـتـو و
پاسـوانـی دـکـرت، لـدـرگای بـهـشتـکـو و وتیان: “جـ نابت سونـیت
یان شیـعـ؟” زـر توـو بووم وتم: باشـ کوـرن؟ ئـبـوایـ هـر
بـ ناوـکـمـدا بتانـزانیـبـایـ هـی نـخـوـندـواریـنـ، یـکـ لـ
پاسـوانـکان بـ چـرپـ بـ هاوـکـی و ت: “است دـکـات ئـم هـتـیو
ناوی عومـر، یانی سوونـیـ! بـیکـ بـ بـری سوونـکانـدا با نـجـاتـمان
بـتـ! ” ئـو بوو کرامـ بـری سوونـکان.

بـهـشتی ئیسلام پر بوو لـ تاوانبار و پیاوکوژ، پـ بوو لـ و شـخ و
ئـسـحـا بـ و مـلایانـی کـ فتوای غـزاو داگیرکردن و تاـانـیکـردنـی
و تیان دـردـکرد، ئـو جـنگـاوـرانـی خودا کـ سـری منـا و ژن و
پیرو گـنجیان لـ ژـر ناوی ئـهاو ئـکـبـردا پـانـدـبوو، پـبوون لـ و
حاجیانـی لـ کاتی حـسـاردا نـرخـی شـتومـکـکانیان سـ قات کردبوو، ئـو
مـلایانـی کـ فتوای بـردـبارانی ژنانیان زـرجار دـرکردبوو، ئـو
هـزارـها داعیشـی کـ هـستان بـ سـبی کـچـ شـنگالیـکانـمان، بـهـشت
شوئـنی ئـمانـی و من لـ غـریبـیدا وا خـریکـ جارـکی تر دـمرمـو.
لـ دـی خـمـدا وتم جا خـ من لـرـ هـموو ئـژـکـ ئـمانـ بـبینم، ئـو
ئـتر هـبـم بـجمـ دـزـخ باشتـر.

بـهـشت شوئـنی گانگانـن بوو، حـری داماو هـر بـ ئاسمانـو لـی
دـپـین، بـهـر شوئـنـکـدا دـیـشـتـ هـر عـمامـ بـسـر بوو، هـر
داعش بوو، کـری دـرهـنـابوو خـریکی گان بوو، لـسـر درخت، لـ
کـنار رووبار، لـ ناو ما، لـ سـربان لـ بن دیوار، عـشـامـت
هـموویان خـریکی گان بوون، خـکـ ئیش وکاری نـبوو گانکردن نـبـت،
عـینـن سـیری فیلمـی پـنـن بـکـیت، ئـوها بوو، بـزـیم بـو
حـریانـدا دـهـاتـو کـ ئیسـراحـتـیان لـبـر بـابوو، هـند جار
بـدووان خـریکی دانـیـکـ بوون.

ئـی ئـو هـموو غولامـ داماو بـ ناـیت، باوـ بـکـ لـ تاو ئازار
لـسـر قن خـیان پـ نـدـگیرا، لـ داخی ئـو شـئـزاری سـرـکـ لـی
دامـو، ئومـدم دـخواست جـتـیـکی تر لـمـدا و ئـمـجارـیان
هـنـسمـو، لـ کـنار روبارـکـدا دانیشتم، لـپـ حـریـکی باـ
بـری جوان ها تـ نـیشتمـو! سـاوی کرد، منیش زـردـخـنـیـکم بـی
کرد و هیچم نـوت، ئـو عادیـتی من نـبوو جوان بـبینم و بـدگـن بـم!
کـچی ئـو دـستی پـکرد و وتی: “ناوت چیـ؟” وتم: عولـ، وتی:

“ناو کت ز ر خ ش!” هاهاهاها قاقا پک نیم، وتم: کچ خشی چی
ووی بابی ئو م لای ش بت بانگی دا ب گو ما.

پک نی، وتم: ئی ت ناوت چی؟ ب نازک و وتی: “زومورودا!”
م سیکای د نگی ت ک بوو ل گ س وزایی چاو کانی و ناسکی
ز رد خ ن ک ی، ب ه رس کیان ئ سیریان کردم. د ستیم گرت و وتم: ت
ز ر جوان و میهر بانیت د کر ت هاو م بیت؟ وتی: “ت دیار ل و
ش روا پسان ناچیت ک پ لامارمان د د ن و ب ب زیان و
ز ر جار ب ب ویستی خ مان لاق مان د ک ن، ت ز ر ئارام و کو ک ی
باش دیاریت.” وتم: من نام و ت وک ئ وان بم، ل زیانیشمدا وک
ئ مان ن بووم، ب پچ وان و ل د ست ئ مان ه هاتم.

باو ش کی گ رمی پیا کردم و وتی: “ئ گ ر ت بت و ت من هی ت م و
نای م ک سی تر توخنم بک و ت.” ل ی ک چرک دا ئارامی کی پ ل
میهر بانی ب گیانما هات و س ر ئ ش ک ی ل بیربردم و، ب م پ م
وت: نا ت هی خ ت ب، هی ک س م ب. منیش هی خ م د بم و هی ک س
نابم. د ستیم گرت و ه ردوو کمان ب ک و تین و ما کمان کرد ب
مای ه ردوو کمان. ل و سات و من عاشقی زومورد بووم، ئ و کچ کی
قزق ترانی چاو س وز بوو، نیگا کانی پ بوون ل س ز، ل ب رائت و
ل عیشوی خانم کی ئ فسونای. ب جگ ل زومورد د م ب هیچی ترو
ک سی تر خ ش ن بوو، ئ و ب ه شت و ئاسمان و خودای من بوو، ب م
ه ردوو کمان نا ح ت بووین ل بوونمان ل ب ه شت.

دوآجار ب یارمان دا ه ردوو کمان باربک ین ب د ز خ. باشتین گ
ئ و بوو ک گ م ز ک بن ین و وایان ل بک ین ک د رمانبک
ل و ب ه شت ن عل تی. ب یانیی کیان ه ستاین و ل با ک نی
ما ک مان و د ستمان کرد ب کفر کردن، ب داروب ردی خوا و
پ غ م ب ردا هاتین خوار و. ل پ ما ک مان پ بوو ل ج ندرم ی
یش در ل و ناشیرین، ه ردوکمانیان با ب ست کردو بردینیان ب لای
د ر ج دار کی ن جم دار، دیاربوو ئ میر بوو. ب یاریدا ک
ه ردوو کمان ل ب ه شت د ر بک ن و وان ی د ز خمان بک ن. ز رمان
پ خ ش بوو، ئیمزامن کرد و ه ردوو کمانیان ل ب ه شت کرد د ر و.

ئ م ل خ شیدا خ نی بوو بووین، د ز خ ل لمان گرنگ ن بوو، گرنگ
ئ و بوو ک ب ی ک و ین. د ر گای د ز خیان ل کردین و! ئ م
چاو وان ی ناگر و گ رمی د ز خمان د کرد، ک چی ب هیچ ش و ی ک و
ن بوو. د ز خ، ئ و ن بوو ک ل کت ب ئاسمانی کاندا باس کرابوو
ک شو ن ک ب سوتانندی ئ وان ی ک س ر پ چی و دزای تی خودا د ک ن.
ب کو شو ن ک ی ئ جگار ئارام، پ ل جوانی سروشت و ئاو و ه واکشی

ئەجگار سازگار بوو. دەرەخ پەبوو لە خەمەکی جوان، بەحورمەت، ژیر و کام، پەبوو لە زانا و فەیلەسوف، پەبوو لە میوزیک، لە شانە، لە هەسۆانی ئەدەبی و فیکری و هونەری.

دەرەخ شوونەك بوو كە خەمەكەكە ئاسایی و بەسادەیی دەرەیان، خەمەكە سەواویان لەیكە دەرەكرد و كینە و بوغز لەو نەبوو. دەرەخ بەنی گوڵی لەدەهات. من و زومورد واقمان و ما بوو، نەماندە زانی ئەمە خەو یان حەقیقەت. هەر كە گەشتینە ئێو، بە میوزیکەو پەشوازیان لەكردین، خانووێكی بچكە لەی دەرەگەورەیان داینە كە دەرەوانی بەسەر دەرەیاكە چا و سەوزی بە ئێو بەردا. پەیان وتین: "ئەمە ئێتر دوا مەنزلگە ئێوێ، لەرە، ق نەبینن، بەرهەم بە هەموانە و مەرەقەکانی ئێرە هەموو بەیەكەو بە یەكسانی ژیان دەرەكەین و كەس لە ژیانە كەسی تردا خەمی هەناقورتەنەت. بەخەربەن بە خەشتەین دەرەخ.

. ۲۳/۷/۲۰۱۸